

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๙๓/๒๕๖๘

เรื่องพิจารณาที่ ๒๒/๒๕๖๘

วันที่ ๑๐ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๘

ระหว่าง

นายวินิจ จินใจ

ผู้ร้อง

สมเด็จพระสันตะปาปา ประธานวุฒิสภาแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา ที่ ๑

นายมงคล สุระสัจจะ ประธานวุฒิสภา ที่ ๒

สมาชิกวุฒิสภา จำนวน ๓๖ คน ที่ ๓

นายเรืองไกร ลีภิพัฒน์ สมาชิกพรรคพลังประชาชนรัฐ ที่ ๔

คณะกรรมการบริหารพรรคพลังประชาชนรัฐ ที่ ๕

นายสกันธ์ การกระสัง ที่ ๖

นายทะเบียนพรรคการเมือง ที่ ๗

คณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ ๘

นายวรรงค์ เดชกิจวิกรม ประธานพรรคไทยภักดี ที่ ๙

พรรคไทยภักดี ที่ ๑๐

คณะกรรมการบริหารพรรคภูมิใจไทย ที่ ๑๑

คณะบุคคล ประกอบด้วยนายสมชาย แสงการ นายนิติธร ล้ำเหลือ

และนายคมสัน โพธิ์คง ที่ ๑๒

คณะนักวิชาการ นักวิจัย และอาจารย์มหาวิทยาลัย

จำนวน ๑๕๕ คน ที่ ๑๓

แกนนำคณะรวมพลังแผ่นดิน ที่ ๑๔

คณะบุคคลผู้เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา

จำนวน ๒๒๙ คน ที่ ๑๕

ผู้ถูกร้อง

เรื่อง คำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙

- ๒ -

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบสรุปได้ว่า นายวินิจ จินใจ (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่า การกระทำของสมเด็จพระสันตะปาปา ฟรานซิส ประมุขแห่งคริสตจักรโรมันคาทอลิก (ผู้ถูกร้องที่ ๑) ที่เผยแพร่คลิปเสียงการสนทนาระหว่างผู้ถูกร้องที่ ๑ กับนางสาวแพทองธาร ชินวัตร นายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๘ มีเจตนาเตรียมการรื้อถอนรัฐบาลไทย ส่งผลให้เกิดความเคลื่อนไหวของบุคคลหลายกลุ่ม ได้แก่ (๑) สมาชิกวุฒิสภา จำนวน ๓๖ คน (ผู้ถูกร้องที่ ๓) เข้าชื่อร้องต่อ นายมงคล สุระสัจจะ ประธานวุฒิสภา (ผู้ถูกร้องที่ ๒) ให้ส่งคำร้องไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยและ ส่งคำร้องไปยังคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเพื่อดำเนินคดีอาญาและดำเนินการ กรณีฝ่าฝืนมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง (๒) นายเรืองไกร ลีภิพัฒน์ สมาชิกพรรคพลังประชารัฐ (ผู้ถูกร้องที่ ๔) ขอให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง (ผู้ถูกร้องที่ ๘) ตรวจสอบว่าการกระทำดังกล่าวของ นางสาวแพทองธาร ชินวัตร เป็นเหตุให้ความเป็นนายกรัฐมนตรี สิ้นสุดลงเฉพาะตัวหรือไม่ นอกจากนี้ คณะกรรมการบริหารพรรคพลังประชารัฐ (ผู้ถูกร้องที่ ๕) ออกแถลงการณ์ร้องขอให้นายกรัฐมนตรี ประกาศลาออกเพื่อแสดงความรับผิดชอบต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น (๓) นายสกันธ์ การกระสัง (ผู้ถูกร้องที่ ๖) ยื่นคำร้องขอให้ยุบพรรคเพื่อไทยและพรรคร่วมรัฐบาล (๔) นายทะเบียนพรรคการเมือง (ผู้ถูกร้องที่ ๗) และผู้ถูกร้องที่ ๘ ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญและกฎหมาย (๕) นายวงศ์ เดชกิจวิกรม ประธานพรรคไทยภักดี (ผู้ถูกร้องที่ ๙) และแกนนำคณะรวมพลังแผ่นดิน (ผู้ถูกร้องที่ ๑๔) เรียกร้องให้นางสาวแพทองธาร ชินวัตร ลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี โดยพรรคไทยภักดี (ผู้ถูกร้องที่ ๑๐) ต้องรับผิดชอบต่อการกระทำของสมาชิกพรรค (๖) คณะกรรมการบริหารพรรคภูมิใจไทย (ผู้ถูกร้องที่ ๑๑) ใช้คลิปเสียงดังกล่าวเป็นข้อกล่าวอ้างถอนตัวจากการร่วมรัฐบาลและมีข้อเสนอให้ นางสาวแพทองธาร ชินวัตร ลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี (๗) คณะบุคคล ประกอบด้วย นายสมชาย แสวงการ นายนิติธร ล้ำเหลือ และนายคมสัน โพธิ์คง (ผู้ถูกร้องที่ ๑๒) แจ้งความ ดำเนินคดีแก่นางสาวแพทองธาร ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๒๐ ถึงมาตรา ๑๒๘ (๘) คณะนักวิชาการ นักวิจัย และอาจารย์มหาวิทยาลัย จำนวน ๑๕๕ คน (ผู้ถูกร้องที่ ๑๓) ลงนามถวายฎีกาว่า การกระทำของนางสาวแพทองธาร ชินวัตร ฝ่าฝืนบทบัญญัติ ของรัฐธรรมนูญและกฎหมาย และ (๙) คณะบุคคลผู้เกี่ยวข้องกับคดีฮั้วการเลือกสมาชิกวุฒิสภาเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๒๒๙ คน (ผู้ถูกร้องที่ ๑๕) เป็นกลุ่มสมาชิกวุฒิสภาสีน้ำเงินร่วมกับ พรรคภูมิใจไทยกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ การกระทำของผู้ถูกร้อง ทั้งสิบห้าที่เกี่ยวข้องกับการกล่าวหาว่า การกระทำของนางสาวแพทองธาร ชินวัตร กรณีคลิปเสียงดังกล่าว

อาจเป็นภัยต่อความมั่นคงของรัฐและมีข้อเสนอให้นางสาวแพทองธาร ชินวัตร ยุบสภาหรือลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี เป็นการใช้สิทธิหรือเสรีภาพเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง (๑) (๒) และ (๓)

ผู้ร้องยื่นคำร้องต่ออัยการสูงสุดเพื่อร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยสั่งการให้เลิกการกระทำดังกล่าวในวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๘ และวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๘ อัยการสูงสุดแจ้งผลการพิจารณาแก่ผู้ร้องว่า ยังไม่ปรากฏข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานรับฟังได้ว่าเป็นการใช้สิทธิหรือเสรีภาพเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และเป็นกรณีที่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมาย หลักเกณฑ์ วิธีการ และกระบวนการยุติธรรมกำหนดขึ้นตอนไว้โดยเฉพาะแล้วมีคำสั่งไม่รับดำเนินการตามที่ร้องขอ ต่อมาวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๘ ผู้ร้องยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญขอให้วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ ดังนี้

๑. การกระทำของผู้ถูกร้องทั้งสิบห้าเป็นการใช้สิทธิหรือเสรีภาพเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง (๑) (๒) และ (๓)

๒. นายสรวิชญ์ ทรงศิริวิไล ซึ่งวุฒิสภาลงมติให้ความเห็นชอบให้ดำรงตำแหน่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๘ ไม่มีอำนาจร่วมพิจารณาคดีในเรื่องพิจารณาที่ ๑๘/๒๕๖๘ กรณีประธานวุฒิสภาส่งคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๐ วรรคสาม ประกอบมาตรา ๘๒ ว่า ความเป็นรัฐมนตรีของนางสาวแพทองธาร ชินวัตร นายกรัฐมนตรีสิ้นสุดลงเฉพาะตัวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๐ วรรคหนึ่ง (๔) ประกอบมาตรา ๑๖๐ (๔) และ (๕) หรือไม่ และเรื่องพิจารณาที่ ๘/๒๕๖๘ กรณีประธานวุฒิสภาส่งคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๐ วรรคสาม ประกอบมาตรา ๘๒ ว่า ความเป็นรัฐมนตรีของนายภูมิธรรม เวชยชัย รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และพันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม สิ้นสุดลงเฉพาะตัวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๐ วรรคหนึ่ง (๔) ประกอบมาตรา ๑๖๐ (๔) และ (๕) หรือไม่

- ๔ -

๓. ขอให้ยกเลิกการพิจารณาของวุฒิสภาซึ่งให้ความเห็นชอบให้นายอนันต์ สุวรรณรัตน์ อดีตปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และนายณรงค์ รักร้อย อดีตผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรสาคร ดำรงตำแหน่งกรรมการการเลือกตั้ง ทั้งนี้ จนกว่าการพิจารณาคดีเรื่องพิจารณาที่ ๑๘/๒๕๖๘ และเรื่องพิจารณาที่ ๘/๒๕๖๘ จะแล้วเสร็จ

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลจะใช้สิทธิหรือเสรีภาพเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมิได้” วรรคสอง บัญญัติว่า “ผู้ใดทราบว่ามีกรกระทำตามวรรคหนึ่ง ย่อมมีสิทธิร้องต่ออัยการสูงสุดเพื่อร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยสั่งการให้เลิกการกระทำดังกล่าวได้” และวรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่อัยการสูงสุดมีคำสั่งไม่รับดำเนินการตามที่ร้องขอ หรือไม่ดำเนินการภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องขอ ผู้ร้องขอจะยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญก็ได้”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบ ผู้ร้องกล่าวอ้างว่า การกระทำของผู้ถูกร้องทั้งสิบห้าที่กล่าวหาว่าการกระทำของนางสาวแพทองธาร ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ที่ปรากฏตามคลิปเสียงการสนทนาเมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๘ อาจเป็นภัยต่อความมั่นคงของรัฐและมีข้อเสนอให้นางสาวแพทองธาร ชินวัตร ยุบสภาหรือลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี เป็นการใช้สิทธิหรือเสรีภาพเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ แม้ผู้ร้องใช้สิทธิยื่นคำร้องต่ออัยการสูงสุดและอัยการสูงสุดพิจารณาแล้วมีคำสั่งไม่รับดำเนินการตามที่ร้องขอ ทำให้ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญก็ตาม แต่การพิจารณาว่าบุคคลใดจะใช้สิทธิหรือเสรีภาพเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง ต้องปรากฏข้อเท็จจริงชัดเจนเพียงพอที่แสดงให้เห็นถึงความมุ่งหมายและความประสงค์ระดับที่วิญญูชนคาดเห็นได้ว่าน่าจะก่อให้เกิดผลเป็นการใช้สิทธิหรือเสรีภาพเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยการกระทำนั้นจะต้องกำลังดำเนินอยู่ เมื่อข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบไม่ปรากฏข้อเท็จจริงหรือพยานหลักฐานอื่นที่ชัดเจนเพียงพอที่แสดงให้เห็นได้ว่าผู้ถูกร้องทั้งสิบห้ากระทำการอันเป็นการใช้สิทธิหรือเสรีภาพเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง ส่วนกรณีการกระทำอื่นใดของผู้ถูกร้องทั้งสิบห้าจะเป็น

- ๕ -

ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาหรือกฎหมายอื่นหรือไม่ เป็นเรื่องที่ต้องไปว่ากล่าวกันอีกส่วนหนึ่ง
ต่างหากตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อไป กรณีไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙
อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย เมื่อมีคำสั่งไม่รับคำร้อง
ไว้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว คำขออื่นย่อมเป็นอันตกไป

- ๖ -

(คำสั่งที่ ๙๓/๒๕๖๘)

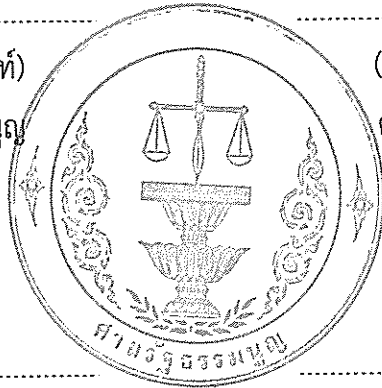
(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจิรนิติ หะวานนท์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนภดล เทพพิทักษ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม รัฐอมฤต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสุเมธ รอยกุลเจริญ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ